

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/147662,Uroczystosc-w-76-rocznice-rozbitcia-wiezienia-w-Kielcach.html>
25.04.2024, 09:55

Uroczystość w 76. rocznicę rozbicia więzienia w Kielcach

4 sierpnia 2021 r. odbyły się uroczystości z okazji 76. rocznicy rozbicia kieleckiego więzienia przez oddział kpt. Antoniego Hedy „Szarego”. Podczas obchodów kielecką delegaturę IPN reprezentował Leszek Bukowski.

W trakcie uroczystości złożono kwiaty i zapalono znicze pod tablicą upamiętniającą rozbicie więzienia, znajdującą się przy bramie wejściowej. Następnie uczestnicy przeszli obok Muru Pamięci, na którym znajdują się porcelanowe fotografie zamordowanych więźniów. Kolejną część obchodów było zmówienie modlitwy przy „ścianie straceń”. W tym miejscu Leszek Bukowski z IPN opowiedział o historii więzienia ze szczególnym uwzględnieniem akcji dokonanej przez oddział kpt. Hedy.

W nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 r. zgrupowanie oddziałów poakowskich pod dowództwem kpt. Antoniego Hedy „Szarego” oraz por. Stefana Bembińskiego „Harnasia”, „Sokoła” przeprowadziło akcję rozbicia więzienia przy ul. Zamkowej w Kielcach. Po opanowaniu kluczowych punktów w mieście i zablokowaniu ważniejszych siedzib sił represji, partyzanci zdobyli szturmem budynki więzienne i uwolnili 354 więźniów. Biorąc pod uwagę skalę trudności (atak partyzantów w centrum miasta wojewódzkiego) oraz niewielkie straty po obu stronach (zginął jeden partyzant z oddziału kpt. „Szarego”, a jeden oficer Armii Czerwonej i jeden milicjant – ciężko ranni – zmarli w szpitalu), akcja zasługuje na uznanie.

Komendant „Szary” po latach tak wspominał: „Zarządziłem koncentrację żołnierzy na placówkach w powiatach. Powiadomieni zostali dowódcy kompanii, plutonów i grup. Dzień przed akcją upozorowaliśmy uderzenie na miasteczko Szydłowiec koło Radomia, odległe od Kielc o 50 km. Do rana trwała pozorowana próba opanowania miasteczka. W pobliskich lasach rozkładaliśmy miny, które kolejno wybuchały przez cały dzień. Tym sposobem zmusiliśmy wojskowy garnizon stacjonujący w Kielcach do opuszczenia miasta. Pociągnęli na obławę. Od samego rana wywożono ich na miejsce wybuchów i tam czesali lasy nikogo nie znajdując”.

76. rocznica rozbicia więzienia w Kielcach.
Fot. Jakub Mularczyk
(IPN)

76. rocznica rozbicia więzienia w Kielcach.
Fot. Jakub Mularczyk
(IPN)

76. rocznica rozbicia więzienia w Kielcach.
Fot. Jakub Mularczyk
(IPN)

76. rocznica rozbicia
więzienia w Kielcach.
Fot. Jakub Mularczyk
(iPN)

76. rocznica rozbicia
więzienia w Kielcach.
Fot. Jakub Mularczyk
(iPN)